

2017-03-09
Ku2017/00707 /DISK
Ku2017/00255/DISK

Kulturdepartementet

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

Uppdrag att samordna och utveckla länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Länsstyrelsen i Dalarnas län att samordna och utveckla länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter. I uppdraget ingår att ytterligare förstärka arbetet inom ramen för länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter och med stöd av kunskaps- och erfarenhetsutbyte i nätverket, utveckla och implementera metoder och material som stödjer länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter. Länsstyrelsen i Dalarnas län ska vara drivande i nätverkets arbete med att bl.a.

- förankra det framtagna metodstödet för ett rättighetsbaserat arbetssätt på alla länsstyrelser, bl.a. med processledningsstöd och gemensam uppföljning inom nätverket,
- utveckla befintliga rutiner för att säkerställa rättighetsinnehavarnas inflytande och delaktighet i verksamheten,
- sammanställa lägesbilder om efterlevnaden av Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter på regional nivå, och
- stödja kunskapsspridning om efterlevnaden av Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter bland länens berörda aktörer, inklusive kommuner och landsting.

Uppdraget ska bidra till en förstärkt samsyn inom länsstyrelserna vad gäller efterlevnaden av Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter

på regional och lokal nivå och förstärkt samverkan kring ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter på regional och lokal nivå. Arbetet ska även bidra till Sveriges genomförande av Agenda 2030, som bl.a. syftar till att förverkliga alla människors mänskliga rättigheter.

Uppdraget ska genomföras i dialog med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Uppsala universitet och andra berörda aktörer. Vid uppdragets genomförande ska ett jämställdhetsperspektiv beaktas. I uppdraget ska även beaktas det arbete som pågår inom ramarna för Barnombudsmannens uppdrag att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i statliga myndigheters, kommuners och landstings verksamheter (S2016/07874/FST och S2016/07875/FST).

Länsstyrelsen i Dalarnas län får för uppdragets genomförande använda 4 000 000 kr under 2017. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 1 Rikets styrelse, anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagsposten 14. Medlen utbetalas i förskott efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 november 2017. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast i samband med slutredovisningen den 1 mars 2018.

En redovisning av uppdraget och en ekonomisk redovisning av använda medel ska lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 mars 2018. Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Regeringen beslutade den 13 oktober 2016 om en strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29). Strategin tar sin utgångspunkt i det nya målet för politiken för mänskliga rättigheter som riksdagen antagit, nämligen att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Av strategin framgår bl.a. att regeringen avser att överväga hur länsstyrelsernas fortsatta samordning av arbetet med mänskliga rättigheter ska utformas.

Länsstyrelserna ska enligt förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

Enligt instruktionen ska länsstyrelserna även integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering. Enligt sina regleringsbrev ska länsstyrelserna redovisa särskilt hur detta skett. Redovisningen ska även innehålla information om hur länsstyrelserna har samarbetat med andra berörda myndigheter samt vilka åtgärder som har vidtagits för att stödja kommunernas arbete med dessa frågor.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har under 2014-2016 haft ett samordningsansvar när det gäller att utveckla länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter. Uppdraget har bl.a. resulterat i att alla länsstyrelser har samlats kring uppdragets innehåll och att länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter har återupptagits. Nätverket har bl.a. utvecklat ett metodstöd för ett rättighetsbaserat arbetssätt och varit en bas för erfarenhetsutbyte och verksamhetsutveckling.

Skälen för regeringens beslut

Arbetet med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter berör ett stort antal aktörer inom det offentliga, på såväl statlig som regional och kommunal nivå. Som betonas i regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter ställer detta höga krav på ett systematiskt och samordnat arbete.

Genom Länsstyrelsen i Dalarnas läns uppdrag har länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter hållits samman och utvecklats. En viktig del av uppdraget har varit att ta fram ett metodstöd för ett rättighetsbaserat arbetssätt i länsstyrelsernas verksamhet. Framtagandet av metodstödet har inneburit att länsstyrelserna har enats om ett gemensamt förhållningssätt till arbetet med mänskliga rättigheter. Metodstödet innehåller konkreta tips och rekommendationer om hur en länsstyrelse kan få till stånd ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter. Metodstödet kan även bidra till genomförandet av länsstyrelsernas uppdrag om strategier för arbetet med jämställdhetsintegrering 2018-2020 (S2016/07873/JÄM). Enligt Länsstyrelsen i Dalarnas län finns en stor efterfrågan på fortsatt stöd i arbetet med att implementera metodstödet.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har även identifierat behov av att vidareutveckla länsstyrelsernas kunskaper och arbetssätt gällande samråd och andra åtgärder

som stärker rättighetsinnehavarnas inflytande och delaktighet i verksamheten.

Under 2016 har Länsstyrelsen i Dalarnas län tagit fram underlag till fakta om mänskliga rättigheter (MR-fakta) för tre län. I projektet har utgått från centralt framtagen fakta från bl.a. Statistiska centralbyrån, Barnombudsmannens statistiktjänst MAX 18, Boverket, Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Brottsförebyggande rådet. Identifiering av fakta har skett i ljuset av den senaste cykeln av granskningsrapporter från FN:s kommittéväsande och den allmänna periodiska granskningen under FN:s råd för mänskliga rättigheter. En fortsättning på denna studie kan utgöra kunskapsstöd för såväl länsstyrelsernas som andra aktörers arbete med mänskliga rättigheter.

Regeringen anser att det är angeläget att detta arbete kan fortsätta.

För att ytterligare stärka länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter bör därför Länsstyrelsen i Dalarnas län ges medel för att samordna och utveckla detta arbete.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Moa Östberg

Kopia till

Statsrådsberedningen

Socialdepartementet/FST/JÄM

Finansdepartementet/BA/K/SFÖ/ESA

Regeringskansliets förvaltningsavdelning

Barnombudsmannen

Kammarkollegiet

Uppsala universitet

Sveriges Kommuner och Landsting